

การพัฒนารูปแบบการพัฒนาครูโดยใช้แนวคิดชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อการอ่านออกเขียนได้ของนักเรียนโรงเรียนเทศบาลอินทปัญญา วัดใหญ่อินธรรม

A Development of the Teachers' Development Model Using the Concept of a Professional Learning Community for Literacy among Students of Inthapanya Municipality School Wat Yai Intharam

Received: 15 June 2021

Revised: 21 July 2021

Accepted: 9 August 2021

นฤมล คล้ายริน, โรงเรียนเทศบาลอินทปัญญา วัดใหญ่อินธรรม

บทคัดย่อ การวิจัยเพื่อพัฒนารูปแบบการพัฒนาครูโดยใช้แนวคิดชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อการอ่านออกเขียนได้ของนักเรียนโรงเรียนเทศบาลอินทปัญญา วัดใหญ่อินธรรม มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1. ศึกษาองค์ประกอบหลักและองค์ประกอบอย่างรูปแบบการพัฒนาครู โดยใช้แนวคิดชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อการอ่านออกเขียนได้ของนักเรียนโรงเรียนเทศบาลอินทปัญญา วัดใหญ่อินธรรม 2. ศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์การพัฒนาครูโดยใช้แนวคิดชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อการอ่านออกเขียนได้ของนักเรียนโรงเรียนเทศบาลอินทปัญญา วัดใหญ่อินธรรม 3. พัฒนารูปแบบการพัฒนาครูโดยใช้แนวคิดชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อการอ่านออกเขียนได้ของนักเรียนโรงเรียนเทศบาลอินทปัญญา วัดใหญ่อินธรรม 4. ประเมินผลการใช้รูปแบบการพัฒนาครูโดยใช้แนวคิดชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อการอ่านออกเขียนได้ของนักเรียนโรงเรียนเทศบาลอินทปัญญา วัดใหญ่อินธรรม กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูโรงเรียนเทศบาลอินทปัญญา วัดใหญ่อินธรรม จำนวน 59 คน ซึ่งได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) งานวิจัยนี้ใช้กระบวนการวิจัยและพัฒนา (Research and Development) การวิจัยแบบผสมผสาน (Mixed Method Research) โดยการเก็บข้อมูลทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ ใช้แนวคิดการพัฒนารูปแบบที่ผู้วิจัยลังเคราะห์ขึ้น เครื่องมือประกอบด้วย แบบประเมินและแบบสอบถาม สถิติที่ใช้ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าตัวชี้ความต้องการจำเป็น (PNI Modified) ผลการวิจัยพบว่า 1. องค์ประกอบหลักและองค์ประกอบอย่างรูปแบบการพัฒนาครูโดยใช้แนวคิดชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ เพื่อการอ่านออกเขียนได้ของนักเรียนโรงเรียนเทศบาลอินทปัญญา วัดใหญ่อินธรรม สามารถแบ่งออกเป็นองค์ประกอบหลัก 5 องค์ประกอบ และองค์ประกอบอย่าง 15 องค์ประกอบมีผลการประเมินองค์ประกอบ มีความหมายสมอยู่ในระดับมากที่สุด 2. สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของรูปแบบการพัฒนาครูโดยใช้แนวคิดชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อการอ่านออกเขียนได้ของนักเรียนโรงเรียนเทศบาลอินทปัญญา วัดใหญ่อินธรรม พบร่วมกับสภาพปัจจุบันมีการดำเนินงานอยู่ในระดับปานกลาง

และสภาพที่พึงประสงค์มีความพึงประสงค์อยู่ในระดับมากที่สุด 3. ผลการพัฒนารูปแบบการพัฒนาครูโดยใช้แนวคิดชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อการอ่านออกเขียนได้ของนักเรียนโรงเรียนเทศบาลอินทัญญานา วัดใหญ่/อินธรรม ประกอบด้วยรูปแบบย่อย 3 รูปแบบ ได้แก่ รูปแบบย่อยที่ 1 การเตรียมการจัดการเรียนรู้ โดยใช้แนวคิดชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อการอ่านออกเขียนได้ รูปแบบย่อยที่ 2 การจัดการเรียนรู้โดยใช้แนวคิดชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อการอ่านออกเขียนได้ รูปแบบย่อยที่ 3 การประเมินผลการจัดการเรียนรู้โดยใช้แนวคิดชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อการอ่านออกเขียนได้ รูปแบบมีความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์อยู่ในระดับมากที่สุด 4. ผลการประเมินการใช้รูปแบบการพัฒนาครูโดยใช้แนวคิดชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ เพื่อการอ่านออกเขียนได้ของนักเรียนโรงเรียนเทศบาล อินทัญญานา วัดใหญ่/อินธรรม พบร่วมกัน 4.1 ครูมีความสามารถในการจัดการเรียนรู้ ภาพรวมอยู่ในระดับ มากที่สุด 4.2 ผลการประเมินความพึงพอใจจากการใช้รูปแบบและครูมีรูปแบบการพัฒนาครูโดยใช้แนวคิด ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อการอ่านออกเขียนได้ของนักเรียนโรงเรียนเทศบาลอินทัญญานา วัดใหญ่/ อินธรรม พบร่วมกัน 4.3 ความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน

คำสำคัญ: การพัฒนารูปแบบ, การพัฒนาครู, ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ, การอ่านออกเขียนได้

Abstract The objectives of a research of the improvement of teachers' professional skills developing concept by using the local knowledges for the literacy of students in Inthapanya Municipal School Wat Yai Intharam 1. were to study primary and secondary components of the local knowledges and wisdoms contributing to teachers' professional skills development 2. were to analyze the current environments and consider favorable conditions which support teacher's professional skills improvement with the local knowledges applied for the literacy of students in Inthapanya Municipal School Wat Yai Intharam 3. were to enhance the concept of teacher's professional skills development by means of utilizing the local knowledges for the literacy of students in Inthapanya Municipal School Wat Yai Intharam 4. were to evaluate the result deriving from teacher's professional skills developing concept with the local knowledges usage. This research was mixed method with 59 teachers in Inthapanya Municipal School Wat Yai Intharam as the sample. Professional skills evaluations and questionnaires were used as the research instrument along with the teacher's professional skills developing concept self-initiated by researcher. The data were collected and analyzed by percentage, mean, standard deviation and priority needs index (PNI)

The result of this research found that 1. The primary and secondary components of the local knowledges and wisdoms contributing to teachers' professional skills development for the literacy of students in Inthapanya Municipal School Wat Yai

Intharam can be divided as 5 primary components and 15 secondary components which were evaluated in the most appropriate level. 2. The current environments which support teacher's professional skills improvement with the local knowledges applied for the literacy of students in Inthapanya Municipal School Wat Yai Intharam was assessed in moderate level while the favorable conditions was evaluated in the highest favorable level. 3. The results of teacher's professional skills developing concept by means of utilizing the local knowledges consist of 3 secondary components including 1) the learning plans and preparations using the local knowledges for the literacy of students 2) the learning managements with the local knowledges applied for the literacy of students 3) the assessment of the learning management by utilizing the local knowledges for the literacy of students were in the highest level when evaluated in proper, possibility and productivity aspect. 4. The result of applying the local knowledges in teachers' professional skills developing concept for the literacy of students in Inthapanya Municipal School Wat Yai Intharam found that; 4.1 The overall teachers have the ability in learning management at the highest level. 4.2 The satisfactions toward concepts and guidelines for developing teacher's professional skills were at the highest level in all perspectives.

ความสำคัญและความเป็นมาของปัญหา

พระราชบัณฑิตการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ได้ให้ความสำคัญเกี่ยวกับการพัฒนาครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา โดยได้ระบุหลักการส่งเสริมมาตรฐานวิชาชีพครู คณาจารย์และบุคลากรทางการศึกษา และการพัฒนาครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษาอย่างต่อเนื่อง และได้กำหนดหลักการดำเนินการไว้ในหมวด 7 มาตรา 52 ว่า “กระทรวงส่งเสริมให้มีระบบ กระบวนการผลิตการพัฒนาครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษาให้มีคุณภาพและมาตรฐานที่เหมาะสมกับการเป็นวิชาชีพชั้นสูง (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2553) จากกระแสของการปฏิรูปการศึกษาของไทยในปัจจุบัน กระทรวงศึกษาธิการ ได้กำหนดแนวทางในการปฏิรูปการศึกษา เพื่อให้มีประสิทธิภาพ ซึ่งได้แนวทางที่สำคัญประการหนึ่ง คือ การพัฒนาคุณภาพครูยุคใหม่ และการปฏิรูปคุณภาพการศึกษาจะเป็นไปไม่ได้ หากปราศจากการยกระดับคุณภาพครู (Darling-Hammond & Rothman, 2011) การพัฒนาครูเป็นกลยุทธ์ที่สำคัญ เพราะเป็นการพัฒนาครูให้มีศักยภาพสูงสุด ซึ่งเป็นหัวใจหลักขององค์กร การพัฒนาครูจึงมีความจำเป็นและต้องทำอย่างต่อเนื่อง ไม่ว่าจะเป็นด้านความรู้หรือการปฏิบัติงาน การให้การศึกษา อบรม สัมมนา การประชุมเชิงปฏิบัติการ การนิเทศติดตามการทำงาน ซึ่งเป็นกิจกรรมในการพัฒนาศักยภาพครู ที่จะช่วยส่งเสริมให้ครูทำงานเต็มตามศักยภาพของตน และเกิดความก้าวหน้าในวิชาชีพ ก่อให้เกิดคุณภาพ การศึกษาตามมา (มยุรฉัตร ธรรมวิเศษ, 2554) ปัจจุบันจึงมีนโยบายให้ครุทุกคนได้รับการพัฒนาจาก

หน่วยงานและพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องทุกปี ครูต้องเข้ารับการพัฒนาโดยมีองค์กรทำหน้าที่ด้านการพัฒนาครูโดยเฉพาะ และมีคุปองพัฒนาให้ครูเข้ารับการพัฒนาตามต้องการในแต่ละปีจากมหาวิทยาลัยที่ได้รับมอบหมายจากรัฐ มีการสร้างเครือข่ายการพัฒนา มีระบบฟีเลี้ยงหรือครูต้นแบบ (Master teachers) เพื่อช่วยครู มีระบบการนิเทศติดตามและพัฒนาการทำงานของครูในชั้นเรียน (สำนักงานส่งเสริมสังคมแห่งการเรียนรู้และคุณภาพเยาวชน, 2557)

จากการศึกษาปัญหาในการพัฒนาครูขององค์กรปกครองท้องถิ่น สถาบันพัฒนาครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา (สคบศ.) สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (สวท.) พบร่วมที่ผ่านมาหน่วยงานต่าง ๆ ยังขาดเอกสารภาพและทิศทางในการพัฒนาครูอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง ขาดระบบและกลไกสำคัญที่นำไปสู่การพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา ขาดการวางแผนที่เป็นระบบ ขาดความต่อเนื่องในการพัฒนา หลักสูตรการพัฒนาครูยังไม่สอดคล้องกับความต้องการในการพัฒนาตนของครู ครูไม่สามารถปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการสอนตามแนวปฏิรูปได้ (สถาบันพัฒนาครู คณาจารย์และบุคลากรทางการศึกษา, 2548; ดิเรก พรสีมา, 2554) ระบบการพัฒนาครูไทยของหน่วยงานต่าง ๆ ในปัจจุบันยังคงมีลักษณะต่างคนต่างทำ ถึงแม้จะมีสถาบันพัฒนาครู คณาจารย์และบุคลากรทางการศึกษา ซึ่งเป็นหน่วยงานกลางที่จะเข้มประสานงานด้านการพัฒนาครู แต่ยังขาดประสิทธิภาพในการบริหารจัดการ และการประสานงานระหว่างหน่วยงาน ส่วนการวางแผนทิศทางด้านการพัฒนาครูในภาพรวม ยังขาดความร่วมมือจากหน่วยงานผู้ใช้ครู เนื่องจากหน่วยงานผู้ใช้ครูมีงบประมาณเป็นของตนเอง จึงจัดอบรมพัฒนาครูในสังกัดด้วยตนเอง ดังนั้น จึงเกิดปรากฏการณ์ต่างคนต่างทำ ขาดการวางแผน ขาดการกำหนดทิศทางและขาดข้อมูลการพัฒนาครูในภาพรวม การพัฒนาครูจึงเกิดความชำช้อน ขาดประสิทธิภาพ (สำนักงานเลขานุการสภากาชาดไทย, 2558)

การจัดการเรียนรู้เปรียบเสมือนเครื่องมือที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนรักการเรียน ตั้งใจเรียน และเกิดการเรียนรู้ขึ้น การเรียนของผู้เรียนจะไปสู่จุดหมายปลายทางได้หรือไม่นั้นย่อมขึ้นอยู่กับการจัดการเรียนรู้ที่ดีของผู้สอน หากผู้สอนรู้จักเลือกใช้วิธีการจัดการเรียนรู้ที่ดีและเหมาะสมแล้ว ย่อมจะมีผลดีต่อการเรียนของผู้เรียน กล่าวคือ ผู้เรียนเกิดความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาวิชาหรือกิจกรรมที่เรียนรู้ มีทักษะและเกิดความชำนาญในเนื้อหาวิชา เกิดทัศนคติที่ดีต่อสิ่งที่เรียนและสามารถนำความรู้ที่ได้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน อีกทั้งเป็นการส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความเจริญงอกงามในทุก ๆ ด้านทั้งด้านร่างกายอารมณ์ สังคม และสติปัญญา (มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์, 2553) ดังนั้น ครูจึงเป็นผู้ที่มีหน้าที่ในการจัดการเรียนการสอน อบรมขั้ดเกลาและให้คำแนะนำนำมีความเกี่ยวข้องใกล้ชิดกับผู้เรียน การปฏิบัติงานและการปฏิบัติตนของครู จึงส่งผลโดยตรงต่อการเรียนรู้ของผู้เรียนรวมทั้งคุณภาพการสอนของครู เป็นตัวแปรที่เป็นกลไกสำคัญที่ทำให้เกิดการเรียนรู้ของผู้เรียน (Bloom, 1982; Carroll, 1971; McKinsey, 2007; วรากรณ์ สามโภเศษ และคณะ, 2553; ดิเรก พรสีมา, 2554; ฤทธิ์ อนุสรณ์ราษฎร์ และคณะ, 2557) ปัจจุบันการจัดการเรียนรู้ในระดับประถมศึกษา ต้องจัดการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับธรรมชาติของผู้เรียน ซึ่งธรรมชาติของผู้เรียนในวัยนี้เป็นวัยที่สนใจฝึกเรื่องต่าง ๆ การเรียนรู้มุ่งให้ผู้เรียนมีทักษะกระบวนการพื้นฐาน รู้จักเสาะแสวงหาความรู้ตามประเด็นที่สนใจ วางแผนลำดับขั้นตอนในการหาข้อมูล

และนำมาถ่ายทอดที่เหมาะสมกับวัยโดยกลวิธีต่าง ๆ ได้ อีกทั้งนำความรู้ไปใช้ประโยชน์ต่อตนเอง บุคคลรอบข้างได้ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2555) การจัดการเรียนรู้ในยุคศตวรรษที่ 21 การเรียนรู้ต้องเปลี่ยนจากเดิม ครูต้องเปลี่ยนบทบาทจากครูผู้สอน (Teacher) มาเป็น ครูฟิก (Coach) หรือ ครูผู้อำนวยความสอดคล้องในการเรียน (Learning facilitator) ให้กับผู้เรียน ครูต้องเปลี่ยนบทบาทจากการบอกเนื้อหาสาระมาเป็น ผู้ทำหน้าที่สร้างแรงบันดาลใจ สร้างความท้าทาย ความสนุกสนานในการเรียนให้แก่ศิษย์ โดยเน้นออกแบบโครงการให้นักเรียนแบ่งกลุ่มกันลงมือทำเพื่อเรียนรู้จากการลงมือทำ (Learning by Doing) หัวใจของการเปลี่ยนแปลง คือ เปลี่ยนจากเรียนรู้จากการฟังครูสอนมาเป็นเรียนรู้จากการลงมือทำ (พิศนา แคมป์, 2557; โรงเรียนในสังกัดเทศบาลเมืองชลบุรี, 2561) ในสังกัดกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย ได้ตระหนักถึงความสำคัญของการอ่านและการเขียน จึงได้กำหนดเรื่องของการอ่านและการเขียนไว้ในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 สาระที่ 1 การอ่านมาตรฐานที่ 1.1 ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ในการตัดสินใจแก้ปัญหาในการดำเนินชีวิตและมีนิสัยรักการอ่าน สาระที่ 2 การเขียน มาตรฐานที่ 2.1 ใช้กระบวนการเขียน เขียนสื่อสารเขียนเรียงความ ย่อความและเขียนเรื่องราวในรูปแบบต่าง ๆ เขียนรายงานข้อมูลสารสนเทศและรายงานการศึกษาค้นคว้าอย่างมีประสิทธิภาพ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551) กระทรวงศึกษาธิการเห็นความสำคัญของการยกระดับคุณภาพการศึกษา โดยกำหนดเป็นนโยบายสำคัญในการเร่งรัดคุณภาพการอ่านคล่อง เขียนคล่อง และสื่อสารได้ การเรียนรู้เนื้อหาสาระในวิชาต่าง ๆ ได้ดีเนื่องจากการอ่านเป็นทักษะที่จำเป็นยิ่ง สำหรับการเรียนรู้และการพัฒนาชีวิตสู่ความสำเร็จการอ่านอย่างคล่องแคล่วและเข้าใจความหมายจะนำมาซึ่งความรู้และส่งเสริมให้เกิดการคิดวิเคราะห์ มีวิจารณญาณ แยกแยะและประยุกต์ใช้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ ต่อชีวิตประจำวัน พร้อมทั้งสามารถถ่ายทอด สื่อสาร ให้ผู้อื่นทราบและเข้าใจได้ซึ่งเป็นทักษะสำคัญในศตวรรษที่ 21 (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2558) อีกทั้งกระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดนโยบาย “ปี 2558 เป็นปีปลอดนักเรียนอ่านไม่ออกร เขียนไม่ได้” ที่กำหนดจุดมุ่งหมายสำคัญในการพัฒนาการศึกษาของชาติ (พากนิสา วงศ์เลขา, 2558) การอ่านและการรู้หนังสือ เป็นทักษะหนึ่งที่จำเป็นอย่างยิ่งสำหรับการเรียนรู้ และการพัฒนาชีวิตสู่ความสำเร็จ การอ่านอย่างคล่องแคล่วและเข้าใจความหมายจะนำมาซึ่งความรู้และส่งเสริมให้เกิดการคิดวิเคราะห์ มีวิจารณญาณ แยกแยะ และประยุกต์ใช้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อชีวิต พร้อมทั้งสามารถถ่ายทอดสื่อสารความรู้ความคิดให้ผู้อื่นเข้าใจได้ ซึ่งเป็นทักษะที่สำคัญในศตวรรษที่ 21 การอ่านออกเขียนได้ อ่านคล่องเขียนคล่อง และสื่อสารได้เป็นพื้นฐานที่สำคัญอันดับแรก ๆ ของการพัฒนาขีดความสามารถของผู้เรียน (สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา, 2559)

การอ่านหนังสือไม่ออกรและเขียนไม่ได้ของนักเรียนถือเป็นปัญหาสำคัญที่สะท้อนให้เห็นถึง วิกฤติ คุณภาพการศึกษาของประเทศไทย การอ่านและเขียนหนังสือภาษาไทยของนักเรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยภาพรวมครูผู้สอน เห็นว่า นักเรียนมีปัญหาด้านการอ่าน การเขียน และพูดภาษาไทย (สำนักงานเลขานุการ สภาการศึกษา, 2557) ซึ่งปัจจุบันยังมีนักเรียนที่มีปัญหาด้านการอ่านไม่ออกร เขียนไม่ได้อยู่เป็นจำนวนมากมาก ซึ่งการอ่านออกเขียนได้ ถือเป็นพื้นฐานและหัวใจสำคัญในการเรียนรู้ในทุก ๆ วิชาซึ่งหากนักเรียนอ่านไม่ออกร เขียนไม่ได้จะส่งผลถึงการเรียนรู้ในวิชาอื่น ๆ ให้มีปัญหาตามไปด้วย ย่อมเป็นอุปสรรคสำคัญยิ่งต่อการพัฒนา

ตนเอง (พาณิชา วงศ์เลขา, 2558) จากการตรวจสอบและคัดกรองนักเรียนชั้นประถมศึกษา ปีการศึกษา 2557 จำนวน 619,717 คน ทั่วประเทศ พบร่วมกันว่า มีนักเรียนที่อ่านไม่ได้จำนวน 33,084 คน (ร้อยละ 5.33) อ่านได้รู้เรื่องบ้าง จำนวน 184,598 คน (ร้อยละ 29.78) และอ่านได้เข้าใจเรื่องดี จำนวน 402,035 คน (ร้อยละ 64.87) ซึ่งจำนวนนักเรียนที่มีปัญหาอ่านไม่ได้และที่อ่านไม่คล่อง เชื่อมโยงกับค่าเฉลี่ยของนักเรียนที่อ่านได้รู้เรื่องบ้างดังกล่าว เป็นจำนวนที่ค่อนข้างสูง ซึ่งต้องมีการเร่งรัดการพัฒนาโดยเร่งด่วน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2558) และ World Economic Forum (ปี พ.ศ. 2557-2558) ได้รายงานถึงคุณภาพ การศึกษาของไทยอยู่ในกลุ่มท้ายในบรรดาประเทศอาเซียน คุณภาพระดับประถมศึกษาก็ยังไม่เป็นที่น่าพอใจ (สำนักงานส่งเสริมสังคมแห่งการเรียนรู้และคุณภาพเยาวชน, 2557) ถ้าพิจารณาเฉพาะด้านการศึกษาแล้วจะเห็นว่า คุณภาพของการศึกษาขั้นพื้นฐานของไทยอยู่ที่อันดับ 7 ของอาเซียน สาเหตุหนึ่งที่ทำให้คุณภาพการศึกษาไทยตกต่ำคือ พฤติกรรมการสอนของครูที่ไม่มีคุณภาพ การพัฒนาการสอนของครูไม่ทันต่อการเปลี่ยนแปลง ซึ่งส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐาน (พศิน แต่งงาน, 2556) ปัจจุบันครูไทยยังคงมีข้อจำกัดหลายประการที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนการสอนในด้านข้อจำกัดพบว่า ครูขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการสอนในเชิงลึก ทั้งในด้านเนื้อหาสาระที่สอน และวิธีการสอนครูขาดทักษะใหม่ ๆ ในการทำหน้าที่ครูยุคใหม่ที่เน้นบทบาทการสอนแบบเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ อีกทั้งปัญหาความไม่ต่อเนื่องของกิจกรรมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ของครู กิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ มิได้ช่วยกระตุ้นให้เกิดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง อันนำไปสู่การยกระดับคุณภาพครู การแลกเปลี่ยนการเรียนรู้ร่วมกันอย่างต่อเนื่องภายใต้โครงสร้างเรียนรู้ ขาดการแลกเปลี่ยนวิธีการจัดการเรียนการสอน และปัญหาการปฏิบัติงานสอนจริง (มูลนิธิสถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย, 2556)

ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพของครู (Professional Learning Community : PLC) มีความสำคัญคือ ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพของครู เป็นเครื่องมือสำหรับให้ครูรวมตัวกันเป็นชุมชน (Community) ทำหน้าที่เป็นผู้นำและขับเคลื่อนการเปลี่ยนแปลงในระดับปฏิรูปการเรียนรู้ เป็นการปฏิรูปที่ครูร่วมกันดำเนินการ หัวใจของการพัฒนาการเรียนรู้ของนักเรียนให้ดีขึ้นอยู่ที่การเรียนรู้ที่ฝังอยู่ในการทำงานของครู ครูร่วมกันคิด ร่วมกันทำและร่วมกันตีความ ทำความเข้าใจ ผลที่เกิดขึ้น แล้วนำมามาคิด หาวิธีปรับปรุงการเรียนรู้ของศิษย์ วนเวียนเป็นวัฏจักรไม่รู้จบจะเป็นหนทางที่ต่อเนื่องและยั่งยืน ของการพัฒนาการเรียนรู้ของนักเรียน (มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ, 2557) โดยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพของครูเริ่มจากครูร่วมกันวางแผน กำหนดเป้าหมายและวัตถุประสงค์การสร้าง ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ระบุปัญหาและอุปสรรค เรียนรู้และสร้างค่านิยมร่วมกันการตรวจสอบผล การนำไปใช้และสะท้อนผล แลกเปลี่ยนความสำเร็จ (ประเสริฐ ผลิตผลการพิมพ์, 2554; Hord, 1997)

ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพจะช่วยในการพัฒนาครู ทำให้คุณภาพร่วมมือกันรับผิดชอบต่อการเรียนรู้ของนักเรียน เพื่อให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น พร้อมทั้งมีการแบ่งปันวิธีการสอนที่เห็นผล ชัดเจน โดยการร่วมสนทนาระดับปัญญาเชิงวิพากษ์เกี่ยวกับปัญหาการสอนของตน เพื่อขอความช่วยเหลือแนะนำ จากเพื่อนร่วมงาน (DuFour & Mattos, 2013) ในชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ครูได้มีการแลกเปลี่ยนหรือ แบ่งปันบทบาทของการเป็นพี่เลี้ยง (Mentor) ที่ปรึกษา (Advisor) หรือ ผู้เชี่ยวชาญ (Specialist) ซึ่งนำไป

สู่การซึ้งและการปฏิบัติให้เกิดการปรับปรุงพัฒนาการสอน และความสัมพันธ์ภายในโรงเรียน นอกจากนี้ครุยังพูดคุยสนทนากันเพื่อสะท้อนการปฏิบัติงานการสอนและการเรียนรู้ของนักเรียน ทำให้ครุเข้าใจในกระบวนการเรียนการสอน ตรวจสอบคุณภาพการปฏิบัติงานของครุและการเรียนรู้ของนักเรียน (Stoll et al, 2006) ปัจจุบันมีงานวิจัยที่ชี้ให้เห็นถึงประสิทธิภาพของชุมชนแห่งการเรียนรู้ของครุในฐานะเครื่องมือสำคัญในการปฏิรูปการศึกษา พบว่า การเข้าร่วมชุมชนการเรียนรู้ของครุ ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงการสอนและการปฏิบัติต่อเด็กในชั้นเรียนอย่างมีนัยสำคัญ

นอกจากนี้ ยังมีงานวิจัยที่สนับสนุนข้อสรุปดังกล่าว โดยชี้ให้เห็นเพิ่มเติมว่าชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพส่งผลให้ครุปรับปรุงพัฒนาตนเองด้านการสอนในชั้นเรียน ผ่านการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับเพื่อนครุคนอื่น ๆ ภายใต้สภาพแวดล้อมที่ปลอดภัย ซึ่งทั้งหมดนี้นำไปสู่การที่ครุที่เป็นสมาชิกในชุมชนดังกล่าว เกิดแรงบันดาลใจและความพร้อมตัวยั่งยืนในการเริ่มต้นเปลี่ยนแปลงวิธีการจัดการเรียนการสอนของตนเอง (วิมลศรี ศุษิลวรรณ, 2555) จากผลการวิจัยของ Fred (2010) พบว่า ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพช่วยพัฒนาความรู้ทางวิชาการและด้านหลักสูตรแก่ครุ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สมบัติ นพรักษ์ และคณะ (2557) พบว่า การสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพครุ ช่วยให้ครุมีการทำวิจัยในการพัฒนาการเรียน การสอนและพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา และการจัดการเรียนรู้ในรูปแบบชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ จะช่วยให้การสอนของครุในชั้นเรียนมีประสิทธิภาพและนักเรียนประสบความสำเร็จในการเรียนนำไปสู่ การเปลี่ยนแปลงเชิงคุณภาพทั้งด้านวิชาชีพของครุและผลลัมพูธิ์จากการเรียนของผู้เรียน (Elmore, 2002; Lewis & Andrews, 2004) จากการศึกษาการดำเนินการในรูปแบบชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ เกิดผลดี ทั้งวิชาชีพครุและผู้เรียน กล่าวคือ ผลดีต่อครุผู้สอน พบว่า ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพส่งผลต่อครุผู้สอน โดยลดความรู้สึกโดดเดี่ยว เพิ่มความรู้สึกผูกพันต่อพันธกิจและเป้าหมายของโรงเรียนมากขึ้น โดยเพิ่ม ความกระตือรือร้นที่จะปฏิบัติให้บรรลุพันธกิจอย่างแข็งขัน จนเกิดความรู้สึกว่าต้องการร่วมกันเรียนรู้และ รับผิดชอบต่อพัฒนาการโดยรวมของนักเรียนถือเป็น “พลังการเรียนรู้” ซึ่งส่งผลให้การปฏิบัติการสอน ในชั้นเรียนให้มีผลลัพธ์ดีขึ้น และยังพบอีกว่าครุมีความก้าวหน้าในการปรับเปลี่ยนวิธีการจัดการเรียนรู้ให้ สอดคล้องกับลักษณะผู้เรียนได้อย่างเด่นชัดส่วนในด้านผลลัพธ์ต่อผู้เรียน พบว่า ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ส่งผลต่อผู้เรียน กล่าวคือ ผู้เรียนมีผลการเรียนรู้เพิ่มขึ้นอย่างเด่นชัด ได้แก่ วิชาคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ ประวัติศาสตร์ และการอ่าน (วรลักษณ์ ชูกำเนิด และเอกรินทร์ สังข์ทอง, 2557) และสอดคล้องกับ ผลการดำเนินโครงการพัฒนาระบบทั่วไป และแนวทางการอนุรุณเสริมชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพของ สำนักงานส่งเสริมสังคมแห่งการเรียนรู้และคุณภาพเยาวชน (สสค.) ที่พบว่า ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ สามารถแก้ไขปัญหาการอ่านไม่ออกและเขียนไม่ได้ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาได้ โดยครุทุกคนต้อง ร่วมกันวางแผนบทเรียนและการจัดกิจกรรมการสอน เพื่อแก้ไขปัญหาในชุมชนของตนเอง เมื่อปฏิบัติตาม ขั้นตอนแล้วต้องร่วมกันสะท้อนผลที่เกิดจากกระบวนการ เพื่อวัดผลการจัดกิจกรรมการสอนและแลกเปลี่ยน เรียนรู้ร่วมกัน เพื่อนำไปสู่การแก้ไขและปรับปรุงการจัดการเรียนรู้ให้ดียิ่งขึ้น

จากการวิจัยและสภาพปัจจุบันหาต่าง ๆ ที่กล่าวมาผู้วิจัยในฐานะรองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ ที่มีบทบาทและมีความเกี่ยวข้องโดยตรงกับการพัฒนาครุ เพื่อให้ครุจัดการเรียนรู้เพื่อการอ่านออกเขียนได้

ของนักเรียนตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน และสอดคล้องกับการพัฒนาทักษะการเรียนของผู้เรียน ในศตวรรษที่ 21 ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะพัฒนารูปแบบการพัฒนาครูโดยใช้แนวคิดชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ เพื่อการอ่านออกเขียนได้ของนักเรียนโรงเรียนเทศบาลอินทปัญญา วัดใหญ่ อินทาราม

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาองค์ประกอบหลักและองค์ประกอบย่อยของรูปแบบการพัฒนาครูโดยใช้แนวคิดชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อการอ่านออกเขียนได้ของนักเรียนโรงเรียนเทศบาลอินทปัญญา วัดใหญ่ อินทาราม
2. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการพัฒนาครูโดยใช้แนวคิดชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อการอ่านออกเขียนได้ของนักเรียนโรงเรียนเทศบาลอินทปัญญา วัดใหญ่ อินทาราม
3. เพื่อพัฒนารูปแบบการพัฒนาครูโดยใช้แนวคิดชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อการอ่านออกเขียนได้ของนักเรียนโรงเรียนเทศบาลอินทปัญญา วัดใหญ่ อินทาราม
4. เพื่อประเมินผลการใช้รูปแบบการพัฒนาครูโดยใช้แนวคิดชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ เพื่อการอ่านออกเขียนได้ของนักเรียนโรงเรียนเทศบาลอินทปัญญา วัดใหญ่ อินทาราม

ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

1. ผลการวิจัยครั้งนี้ ทำให้ได้องค์ประกอบรูปแบบการพัฒนาครูโดยใช้แนวคิดชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อการอ่านออกเขียนได้ของนักเรียนโรงเรียนเทศบาลอินทปัญญา วัดใหญ่ อินทาราม
2. ผลการวิจัยครั้งนี้ ทำให้ทราบสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ในการจัดการเรียนรู้เพื่อการอ่านออกเขียนได้ของนักเรียนโรงเรียนเทศบาลอินทปัญญา วัดใหญ่ อินทาราม โดยใช้แนวคิดชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพซึ่งเป็นประโยชน์ต่อโรงเรียนเทศบาลอินทปัญญา วัดใหญ่ อินทาราม ส่งผลดีต่อการพัฒนาครูให้เป็นทรัพยากรบุคคลที่มีประสิทธิภาพ
3. ได้พัฒนาสมรรถนะครู เพื่อเป็นข้อมูลสารสนเทศในการพัฒนาครูโดยใช้แนวคิดชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อการอ่านออกเขียนได้ของนักเรียนแก่สถาบันอื่น
4. สถานศึกษาระดับประถมศึกษาใช้เป็นรูปแบบในการพัฒนาครูโดยใช้แนวคิดชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อการอ่านออกเขียนได้ของนักเรียนซึ่งจะส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนให้บรรลุตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายของการจัดการศึกษา

วิธีดำเนินการวิจัย

ระยะที่ 1 การศึกษาสภาพปัจจุบันและปัญหา

การวิเคราะห์เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง (Document Analysis) การศึกษาข้อมูลพื้นฐาน กำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัย ประกอบด้วยการศึกษาแนวคิด ทฤษฎีการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องในเรื่องการพัฒนาครูโดยใช้แนวคิดชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อการอ่านออก

เขียนได้ และศึกษาสภาพปัจจุบันปัญหาการพัฒนาครู ปัญหาการอ่านออกเขียนได้ของนักเรียน จากกลุ่มตัวอย่างครูโรงเรียนเทศบาลอินทปัญญา วัดใหญ่ อินทาราม ศึกษาองค์ประกอบการพัฒนาครูรูปแบบ การพัฒนาครูโดยใช้แนวคิดชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อการอ่านออกเขียนได้ของนักเรียนโรงเรียนเทศบาลอินทปัญญา วัดใหญ่ อินทาราม โดยการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 ท่าน ใช้การสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง หลังจากนั้นสร้างแบบสอบถาม การพัฒนาครูรูปแบบการพัฒนาครูโดยใช้แนวคิดชุมชน การเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อการอ่านออกเขียนได้ของนักเรียนโรงเรียนเทศบาลอินทปัญญา วัดใหญ่ อินทาราม เพื่อสำรวจสภาพความต้องการในการพัฒนาครูรูปแบบการพัฒนาครูโดยใช้แนวคิดชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ เพื่อการอ่านออกเขียนได้ของนักเรียนโรงเรียนเทศบาลอินทปัญญา วัดใหญ่ อินทาราม โดยการศึกษา Best Practice จำนวน 3 โรงเรียน ซึ่งเป็นโรงเรียนที่ประสบความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้เพื่อการอ่านออกเขียนได้โดยใช้แนวคิดชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ได้แก่ ได้แก่ โรงเรียนเทศบาล 4 (เพชรบ้า) จังหวัดนครราชสีมา โรงเรียนเทศบาลวัดเขียน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โรงเรียนเทศบาล 1 (วัดศรีเมือง) จังหวัดศรีสะเกษ กลุ่มผู้ให้ข้อมูล คือ ผู้อำนวยการสถานศึกษาและครุวิชาการ โรงเรียนละ 2 คน รวมจำนวน 6 คน

ระยะที่ 2 การยกร่างและการพัฒนาครูรูปแบบ

ทำการยกร่างรูปแบบการพัฒนาครูโดยใช้แนวคิดชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อการอ่านออกเขียนได้ของนักเรียนโรงเรียนเทศบาลอินทปัญญา วัดใหญ่ อินทาราม นำข้อมูลที่ได้จากระยะที่ 1 มาเป็นกรอบแนวทางในการร่างการพัฒนาครูรูปแบบการพัฒนาครูโดยใช้แนวคิดชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ เพื่อการอ่านออกเขียนได้ของนักเรียนโรงเรียนเทศบาลอินทปัญญา วัดใหญ่ อินทาราม และทำการตรวจสอบร่างรูปแบบโดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน เพื่อตรวจสอบร่างการพัฒนาครูรูปแบบการพัฒนาครูโดยใช้แนวคิดชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อการอ่านออกเขียนได้ของนักเรียนโรงเรียนเทศบาลอินทปัญญา วัดใหญ่ อินทาราม และการจัดทำคู่มือการใช้เพื่อเป็นแนวทางในการรู้การพัฒนาครูโดยใช้แนวคิดชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อการอ่านออกเขียนได้โดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน หลังจากนั้นนำข้อเสนอแนะมาปรับปรุง

ระยะที่ 3 การทดลองใช้การพัฒนาครูรูปแบบ

นำรูปแบบการพัฒนาครูโดยใช้แนวคิดชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อการอ่านออกเขียนได้ของนักเรียนโรงเรียนเทศบาลอินทปัญญา วัดใหญ่ อินทาราม ที่ได้ไปทดลองใช้กับบุคลากรในโรงเรียน ในสังกัดเทศบาลเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี

ระยะที่ 4 ผลการใช้รูปแบบ

สรุปผลการใช้รูปแบบการพัฒนาครูโดยใช้แนวคิดชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อการอ่านออกเขียนได้ของนักเรียนโรงเรียนเทศบาลอินทปัญญา วัดใหญ่ อินทาราม ที่ได้จากการนำไปใช้ แล้วนำใช้กับโรงเรียนเทศบาลอินทปัญญา วัดใหญ่ อินทาราม

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่

1. แบบทดสอบความรู้ความเข้าใจการจัดการเรียนรู้เพื่อการอ่านออกเขียนได้ครอบคลุมสมรรถนะประจำสายงานด้านการจัดการเรียนรู้ของครู 5 ด้าน ได้แก่ การพัฒนาหลักสูตร การออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การใช้สื่อเทคโนโลยี และการวัดผลประเมินผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

2. แบบสังเกตพฤติกรรมการจัดการเรียนรู้เพื่อการอ่านออกเขียนได้ของครูผู้สอน โดยผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสาร แนวคิดทฤษฎี และงานวิจัยเกี่ยวกับแนวทางการจัดการเรียนรู้ตามแนวปฏิรูปของครู ด้านบุคลิกภาพ ด้านการจัดการเรียนรู้ และด้านการวัดผลประเมินผล

3. แบบประเมินความสามารถในการจัดการเรียนรู้ของครูก่อน-หลังการพัฒนาตามรูปแบบการพัฒนาครูโดยใช้แนวคิดชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อการอ่านออกเขียนได้ ของนักเรียนโรงเรียนเทศบาลอินทนปัญญา วัดใหญ่อินธรรม โดยให้คณะกรรมการนิเทศภายในเป็นผู้ประเมิน โดยผู้วิจัยได้สร้างแบบประเมินความสามารถในการจัดการเรียนรู้ของครูตามสมรรถนะประจำสายงานครู ด้านการพัฒนาหลักสูตร ด้านการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ ด้านจัดกิจกรรม การเรียนรู้ด้านการใช้สื่อเทคโนโลยี และด้านการวัดประเมินผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยการประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) พร้อมทั้งกำหนดเกณฑ์การประเมินให้ผู้ประเมินได้ใช้ในการสังเกตและประเมินผล

4. แบบสอบถามความพึงพอใจของระบบและคุณภาพรูปแบบการพัฒนาครูโดยใช้แนวคิดชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อการอ่านออกเขียนได้ ของนักเรียนโรงเรียนเทศบาลอินทนปัญญา วัดใหญ่อินธรรม โดยผู้วิจัยสร้างจากองค์ประกอบของรูปแบบการพัฒนาครูโดยใช้แนวคิดชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ เพื่อการอ่านออกเขียนได้ ของนักเรียนโรงเรียนเทศบาลอินทนปัญญา วัดใหญ่อินธรรม จากการศึกษาเอกสาร มาตรการการแก้ปัญหาการอ่านการเขียนที่เกี่ยวข้องกับผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนภาษาไทย ตลอดจนแนวทางการจัดกิจกรรมการพัฒนาการอ่าน การเขียน ด้วยการประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) พร้อมทั้งกำหนดเกณฑ์การประเมินให้ผู้บริหารสถานศึกษาและครูได้ทำการประเมินผล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

1. แบบทดสอบความรู้ความเข้าใจการจัดการเรียนรู้เพื่อการอ่านออกเขียนได้
2. แบบสังเกตพฤติกรรมการจัดการเรียนรู้เพื่อการอ่านออกเขียนได้ของครูผู้สอน
3. แบบประเมินความสามารถในการจัดการเรียนรู้เพื่อการอ่านออกเขียนได้

4. แบบสอบถามความพึงพอใจของรูปแบบการพัฒนาครูโดยใช้แนวคิดชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อการอ่านออกเขียนได้ ของนักเรียนโรงเรียนเทศบาลอินทนปัญญา วัดใหญ่อินธรรม

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอน ดังต่อไปนี้

1. การเก็บรวบรวมข้อมูลแบบทดสอบความรู้ความเข้าใจในการจัดการเรียนรู้ เพื่อการอ่านออกเขียนได้ โดยดำเนินการเก็บข้อมูลก่อนการอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับจัดการเรียนรู้เพื่อการอ่านออกเขียนได้ และเก็บข้อมูลหลังการอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้เพื่อการอ่านออกเขียนได้ แล้วนำผลที่ได้มามวิเคราะห์และรายงานผล

2. การสังเกตพฤติกรรมการจัดการเรียนรู้ของครูเพื่อการอ่านออกเขียนได้โดยเก็บข้อมูลระหว่างการใช้รูปแบบ ในขั้นตอนการนิเทศภายใน แล้วนำมารวิเคราะห์และรายงานผล

3. การประเมินความสามารถในการจัดการเรียนรู้เพื่อการอ่านออกเขียนได้ โดยดำเนินการเก็บข้อมูลระหว่างการใช้รูปแบบและหลังการใช้รูปแบบและนำผลการประเมินความสามารถในการจัดการเรียนรู้ของครูมาวิเคราะห์และรายงานผล

5. ผู้วิจัยให้กลุ่มเป้าหมายที่ใช้พัฒนาครูโดยใช้แนวคิดชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อการอ่านออกเขียนได้ ของนักเรียนโรงเรียนเทศบาลอินทปัญญา วัดใหญ่ อินทาราม ประเมินแบบสอบถามความพึงพอใจ

ผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการพัฒนาครูโดยใช้แนวคิดชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อการอ่านออกเขียนได้ของนักเรียนโรงเรียนเทศบาลอินทปัญญา วัดใหญ่ อินทาราม สรุปผลได้ดังนี้

1. องค์ประกอบหลักและองค์ประกอบย่อยของรูปแบบการพัฒนาครูโดยใช้แนวคิดชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อการอ่านออกเขียนได้ของนักเรียนโรงเรียนเทศบาลอินทปัญญา วัดใหญ่ อินทาราม สามารถแบ่งออกเป็นองค์ประกอบหลัก 5 องค์ประกอบ และองค์ประกอบย่อย 15 องค์ประกอบ มีผลการประเมินองค์ประกอบ มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด

2. สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์รูปแบบการพัฒนาครูโดยใช้แนวคิดชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อการอ่านออกเขียนได้ของนักเรียนโรงเรียนเทศบาลอินทปัญญา วัดใหญ่ อินทาราม พบร่วมกับสภาพปัจจุบันมีการดำเนินงานอยู่ในระดับปานกลาง และสภาพที่พึงประสงค์ มีความพึงประสงค์อยู่ในระดับมากที่สุด

3. ผลการพัฒนารูปแบบการพัฒนาครูโดยใช้แนวคิดชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อการอ่านออกเขียนได้ของนักเรียนโรงเรียนเทศบาลอินทปัญญา วัดใหญ่ อินทาราม ประกอบด้วย รูปแบบย่อย 3 รูปแบบ ได้แก่ รูปแบบย่อยที่ 1 การเตรียมการจัดการเรียนรู้โดยใช้แนวคิดชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ เพื่อการอ่านออกเขียนได้ รูปแบบย่อยที่ 2 การจัดการเรียนรู้โดยใช้แนวคิดชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อการอ่านออกเขียนได้ รูปแบบย่อยที่ 3 การประเมินผลการจัดการเรียนรู้โดยใช้แนวคิดชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อการอ่านออกเขียนได้ รูปแบบมีความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์อยู่ในระดับมากที่สุด

4. ผลการประเมินการใช้รูปแบบการพัฒนาครูโดยใช้แนวคิดชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ เพื่อการอ่านออกเขียนได้ของนักเรียนโรงเรียนเทศบาลอินทปัญญา วัดใหญ่ อินทาราม พบร่วมกับ

4.1 ครูมีความสามารถในการจัดการเรียนรู้ ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

4.2 ผลการประเมินความพึงพอใจการใช้รูปแบบและคู่มือรูปแบบการพัฒนาครูโดยใช้แนวคิดชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อการอ่านออกเขียนได้ของนักเรียนโรงเรียนเทศบาลอินทปัญญา วัดใหญ่ อินทาราม พบร่วมกับ มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน

อภิปรายผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการพัฒนาครูโดยใช้แนวคิดชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ เพื่อการอ่านออกเขียนได้ของนักเรียนโรงเรียนเทศบาลอินทปัญญา วัดใหญ่ อินทาราม อภิปรายผลการวิจัย ในประเด็นต่าง ๆ ที่นำเสนอใน ดังนี้

1. จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยเกี่ยวกับองค์ประกอบรูปแบบการพัฒนาครูโดยใช้แนวคิดชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อการอ่านออกเขียนได้ของนักเรียนโรงเรียนเทศบาลอินทปัญญา วัดใหญ่ อินทาราม พบว่า องค์ประกอบหลักและองค์ประกอบย่อยมีความเหมาะสมสมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้ เนื่องจากรูปแบบจะต้องประกอบไปด้วยองค์ประกอบย่อย ๆ ซึ่งมีการทำงานประสานสัมพันธ์กัน เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของการทำงาน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ Von-Bertalanffy (1968) และ Bittel (1978) ว่า รูปแบบจะต้องประกอบด้วยองค์ประกอบย่อย ได้แก่ ปัจจัยนำเข้า กระบวนการ ผลผลิต และข้อมูลป้อนกลับ ซึ่งจากการศึกษาองค์ประกอบของรูปแบบการพัฒนาครูโดยใช้แนวคิดชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อการอ่านออกเขียนได้ของนักเรียนโรงเรียนเทศบาลอินทปัญญา วัดใหญ่ อินทาราม ประกอบด้วย องค์ประกอบหลักด้านปัจจัยนำเข้า ได้แก่ ครู ผู้บริหารสถานศึกษา งบประมาณ และวัสดุอุปกรณ์ สนับสนุนการจัดการเรียนรู้ เพื่อการอ่านออกเขียนได้ของนักเรียน องค์ประกอบด้านกระบวนการ ได้แก่ การเตรียมการจัดการเรียนรู้โดยใช้แนวคิดชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อการอ่านออกเขียนได้ การจัดการเรียนรู้โดยใช้แนวคิดชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อการอ่านออกเขียนได้ การประเมินผลการจัดการเรียนรู้โดยใช้แนวคิดชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อการอ่านออกเขียนได้ องค์ประกอบหลักด้านผลผลิต ได้แก่ 1) ครูมีความสามารถในการพัฒนาหลักสูตรเพื่อการอ่านออกเขียนได้ของนักเรียน 2) ครูมีความสามารถในการออกแบบ การจัดการเรียนรู้เพื่อการอ่านออกเขียนได้ของนักเรียน 3) ครูมีความสามารถในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อการอ่านออกเขียนได้ของนักเรียน 4) ครูมีความสามารถในการใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการอ่านออกเขียนได้ของนักเรียน 5) ครูมีความสามารถในการวัดผลประเมินผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อการอ่านออกเขียนได้ของนักเรียน องค์ประกอบหลักด้านผลลัพธ์ ได้แก่ 1) ผู้บริหารสถานศึกษา และครูมีความพึงพอใจต่อรูปแบบพัฒนาครูในการจัดการเรียนรู้ เพื่อการอ่านออกเขียนได้โดยใช้แนวคิดชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ 2) นักเรียนมีความสามารถในการอ่านออกเขียนได้ องค์ประกอบหลักด้านข้อมูลป้อนกลับ ได้แก่ 1) การรายงานผล 2) การปรับปรุง แก้ไข และพัฒนาซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัย ของศรีฐาน สุขะวงศ์ (2554) ได้วิจัยการพัฒนารูปแบบการประเมินการปฏิบัติงานของอาจารย์มหาวิทยาลัยแห่งชาติล้าน พบว่า รูปแบบการประเมินการปฏิบัติงานของ อาจารย์มหาวิทยาลัยแห่งชาติล้านที่เหมาะสม ประกอบด้วย 1) ด้านปัจจัยนำเข้า (Inputs) 2) ด้านกระบวนการ (Process) 3) ด้านผลผลิต (Outputs) ด้านข้อมูลป้อนกลับ (Feedback) สอดคล้องกับชูชาติ แก้วนอกร (2557) ได้ทำการวิจัยการพัฒนารูปแบบการติดตาม ตรวจสอบคุณภาพภายในสถานศึกษาของเขตพื้นที่การศึกษา โครงสร้างของรูปแบบประกอบด้วย ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ ด้านปัจจัยส่งออก ด้านข้อมูลป้อนกลับ และด้านสภาพแวดล้อม สอดคล้องกับ สมจิต จันทร์ฉาย (2557) ได้กล่าวถึงรูปแบบการจัดการเรียนรู้ประกอบด้วย ปัจจัยนำเข้า กระบวนการ ผลผลิต การควบคุม และการให้ข้อมูลป้อนกลับ ส่วนองค์ประกอบของชุมชนการเรียนรู้

ทางวิชาชีพมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ ได้แก่ วิสัยทัศน์ร่วม ภาวะผู้นำร่วม การเรียนรู้และชุมชนก้าวตามมิตร ซึ่งสอดคล้องกับสิริ พิศุทธิ์สินธพ (2557) ได้กล่าวถึง องค์ประกอบของชุมชนแห่งการเรียนรู้แห่งวิชาชีพ ได้แก่ ภาวะผู้นำแบบมีส่วนร่วม ค่านิยมและวิสัยทัศน์ร่วม การเรียนรู้ร่วมกัน และสภาพการณ์ที่สนับสนุนและสอดคล้องกับงานวิจัยของ วรลักษณ์ ชูกำเนิด และ เอกринทร์ สังข์ทอง (2557) ได้วิจัยองค์ประกอบด้านพื้นที่การเรียนรู้ของชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพครู บริบท โรงเรียนในประเทศไทยมีแนวทางการจัดการเรียนรู้สอดคล้องกับการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 กลุ่ม ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคือ ผู้บริหารสถานศึกษาครูและนักเรียนรวมจำนวน 64 คน เก็บข้อมูลจากการสัมภาษณ์ สังเกตการศึกษาเอกสาร และสนทนากลุ่มพบว่าชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพครอบคลุม 6 องค์ประกอบ คือ 1) วิสัยทัศน์ร่วม 2) ทีมร่วมแรงร่วมใจ 3) ภาวะผู้นำร่วม 4) การเรียนรู้และการพัฒนาวิชาชีพ 5) ชุมชน ก้าวตามมิตร และ 6) โครงสร้างสนับสนุน

2. สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์การพัฒนาครูโดยใช้แนวคิดชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ เพื่อการอ่านออกเขียนได้ของนักเรียนโรงเรียนเทศบาลอินทปัญญา วัดใหญ่อินธรรม พบว่า ในภาพรวม สภาพปัจจุบันมีการดำเนินงานอยู่ในระดับปานกลาง และสภาพที่พึงประสงค์มีความพึงประสงค์อยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ครุภาคความต่อเนื่องในการพัฒนาอีกทั้งภัยหลังการพัฒนา ครุนำความรู้ ที่ได้จากการพัฒนาไปสู่การปฏิบัติในการจัดการเรียนรู้เพื่อการอ่านออกเขียนได้ของนักเรียนน้อย อีกทั้ง ขาดการกำกับนิเทศติดตามอย่างเป็นรูปธรรม สอดคล้องกับงานวิจัยของ ศิริรัตน์ จำแนกสาร (2556) ได้ ทำการวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนารูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการรู้ การอ่านของ นักเรียน พบว่า กลวิธีการสอนของครูมีความสำคัญต่อการพัฒนาการรู้การอ่านของนักเรียนในประเทศไทย และปัญหาความไม่ต่อเนื่องของกิจกรรมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ของครู ขาดการแลกเปลี่ยนวิธีการจัด การเรียนรู้ และปัญหาการปฏิบัติการสอนจริง ดังนั้น ครุควรได้รับการพัฒนาในการจัดการเรียนรู้เพื่อการ อ่านออกเขียนได้โดยใช้แนวคิดชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ เนื่องจากชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ครูได้มี การแลกเปลี่ยนหรือแบ่งปันบทบาทของการเป็นพี่เลี้ยง ที่ปรึกษา หรือ ผู้เชี่ยวชาญ เพื่อสะท้อนการปฏิบัติ งานการสอนและการเรียนรู้ของผู้เรียน ซึ่งสอดคล้องกับ Kenoyer (2012) ได้ศึกษาชุมชนการเรียนรู้ ทางวิชาชีพในโรงเรียนเอกชน ประเทศไทย พบว่า ครูมีวิสัยทัศน์ ร่วมกันในการปฏิบัติงานของตนเอง โดย เน้นที่การเรียนการสอน และการเรียนรู้ของผู้เรียน และสอดคล้องกับงานวิจัยของสมบัติ นพรัตน์ และคงจะ (2557) ได้ทำการวิจัยรูปแบบการพัฒนาครูและ ผู้บริหารสถานศึกษาแบบใช้โรงเรียนเป็นฐานในโรงเรียน ขนาดเล็ก ผลการวิจัยพบว่า ครูตั้งใจมุ่งมั่นในการพัฒนาตนเองการเสริมพลังการเรียนรู้ของครูและพัฒนา การเรียนการสอนในโรงเรียนความร่วมมือ ของชุมชนในการพัฒนาการเรียนการสอน ตลอดจนการสร้าง ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพครู ช่วยให้ครูมีการทำวิจัยในการพัฒนาการเรียนการสอน และพัฒนาหลักสูตร ของสถานศึกษา

3. รูปแบบการพัฒนาครูโดยใช้แนวคิดชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อการอ่านออกเขียนได้ ของนักเรียนโรงเรียนเทศบาลอินทปัญญา วัดใหญ่อินธรรม ได้ผ่านการตรวจสอบรูปแบบและคุณภาพการใช้ รูปแบบจากผู้ทรงคุณวุฒิ พบว่า รูปแบบมีมาตรฐานด้านความเป็นไปได้ความเหมาะสม และความเป็น

ประโยชน์อยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า รูปแบบมีการออกแบบอย่างเป็นมีขั้นตอน มีการปรับปรุงข้อด้อยหรือจุดบกพร่อง เพื่อให้เกิดความเหมาะสมต่อการนำรูปแบบไปใช้ อีกทั้งการประเมินมีการดำเนินการจากกลุ่มบุคคลที่เกี่ยวข้อง หรือผู้ทรงคุณวุฒิที่สามารถให้ความเห็นได้อย่างถูกต้อง ก่อนที่จะได้มีการนำรูปแบบไปใช้ต่อไป สอดคล้องกับศิริชัย กาญจนวاسي (2545) ได้กล่าวถึงมาตรฐานสำหรับการประเมินรูปแบบตามแนวคิดสตัฟเพื่อปีม ประกอบด้วย 1) มาตรฐานความเป็นประโยชน์ 2) มาตรฐานความเป็นไปได้ 3) มาตรฐานความเหมาะสม สอดคล้องกับ Yarborough และคณะ (2011) ได้กล่าวถึง การประเมินรูปแบบของสหรัฐอเมริกา 3 มาตรฐาน ได้แก่ ความเป็นประโยชน์ ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ 4 มาตรฐานความเหมาะสม สอดคล้องกับงานวิจัยของรุ่งฤทธิ์ กล้าหาญ (2555) ได้วิจัยการพัฒnarูปแบบการประเมินสมรรถนะในการปฏิบัติการพยาบาลของนักศึกษาพยาบาล พบร่วมกับ รูปแบบมีคุณภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน การประเมินทั้ง 4 ด้าน คือ 1) ด้านความเป็นไปได้ 2) ด้านความเหมาะสม 3) ด้านความเป็นประโยชน์ 4) ด้านความถูกต้อง จนได้รูปแบบย่อย ๆ ของการดำเนินงานการพัฒนาครูในการจัดการเรียนรู้เพื่อการอ่านออกเขียนได้ ของนักเรียนโรงเรียนประถมศึกษาโดยใช้แนวคิดชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ประกอบด้วย รูปแบบย่อยที่ 1 การเตรียมการจัดการเรียนรู้โดยใช้แนวคิดชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อการอ่านออกเขียนได้ รูปแบบย่อยที่ 2 การจัดการเรียนรู้โดยใช้แนวคิดชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อการอ่านออกเขียนได้ และรูปแบบย่อยที่ 3 การประเมินผลการจัดการเรียนรู้โดยใช้แนวคิดชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อการอ่านออกเขียนได้

4. ผลการนำรูปแบบการพัฒนาครูโดยใช้แนวคิดชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อการอ่านออกเขียนได้ของนักเรียนโรงเรียนเทคโนโลยี วัดใหญ่ อินทาราม ไปใช้

จากการประเมินผลความรู้ ความเข้าใจของครูจากการทำแบบทดสอบวัดความรู้ความเข้าใจ ผลปรากฏว่า ครูโรงเรียนเทคโนโลยี วัดใหญ่ อินทาราม ผ่านเกณฑ์การประเมิน ร้อยละ 70 ทุกคน และเมื่อเปรียบเทียบคะแนนก่อนและหลังการอบรม พบร่วม คะแนนหลังการอบรมสูงกว่าก่อนการอบรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่าครูมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับรูปแบบการพัฒนาครูโดยใช้แนวคิดชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อการอ่านออกเขียนได้ของนักเรียนโรงเรียนเทคโนโลยี วัดใหญ่ อินทาราม ทั้งนี้ อาจเป็น เพราะว่าในการอบรมให้ความรู้แก่ครูนั้น ครูได้ฝึกการปฏิบัติการจัดการเรียนรู้โดยใช้แนวคิดชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อการอ่านออกเขียนได้ และครูได้แลกเปลี่ยนวิธีการปฏิบัติซึ่งกันและกัน จึงช่วยให้ครูมีความรู้ความเข้าใจหลังการอบรมสูงกว่าก่อนการอบรม สอดคล้องกับเด่นศักดิ์ หอมหวาน (2557) ได้ทำการวิจัยการพัฒนาหลักสูตรเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้สำหรับผู้สอน ระดับอนุปริญญาในวิทยาลัยชุมชน ที่พบร่วม ผู้เข้ารับการพัฒนา มีความรู้ ความเข้าใจ มีทักษะการเรียนรู้ และเจตคติต่อโครงการหลังการพัฒนาสูงกว่าก่อนการพัฒนา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ด้าน พฤติกรรมการจัดการเรียนรู้หลังการพัฒนาสูงกว่าก่อนการพัฒนา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และสอดคล้องกับผลการวิจัยของยอดองค์ จอมแหงสพพัฒน์ (2553) ได้ทำการวิจัยการพัฒนาโปรแกรมพัฒนาครูผู้นำการจัดการเรียนรู้ตามแนวทางปฏิรูปการศึกษาขั้นพื้นฐาน พบร่วม ด้านความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเป็นครูผู้นำการจัดการเรียนรู้ตามแนวทางการปฏิรูป การศึกษาหลังการพัฒนาสูงกว่าก่อนการพัฒนา

อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อนำรูปแบบพัฒนาครูในการจัดการเรียนรู้เพื่อการอ่านออกเขียนได้ของนักเรียนโรงเรียนประถมศึกษาโดยใช้แนวคิดชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพไปใช้กับสถานศึกษา พบร่วมรูปแบบดังกล่าวส่งผลให้เกิดการพัฒนาทั้งในด้านครูและนักเรียนดังนี้ คือ 1) ครูมีความสามารถในการพัฒนาหลักสูตรเพื่อการอ่านออกเขียนได้ของนักเรียน 2) ครูมีความสามารถในการออกแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อการอ่านออกเขียนได้ของนักเรียน 3) ครูมีความสามารถในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อการอ่านออกเขียนได้ของนักเรียน 4) ครูมีความสามารถในการใช้สื่อเทคโนโลยี เพื่อการอ่านออกเขียนได้ของนักเรียน 5) ครูมีความสามารถในการวัดผลประเมินผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อการอ่านออกเขียนได้ของนักเรียนซึ่งสอดคล้องกับ Lunenburg (2004) ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ พบร่วมชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพจะช่วยให้ครูผู้สอนมีการพัฒนาความรู้ทางวิชาการและด้านหลักสูตร ตลอดจนมีความมุ่งมั่นในการทำงานตามวิสัยทัศน์ที่วางไว้ร่วมกัน เพื่อมุ่งสู่มาตรฐานการปฏิบัติงานสอดคล้องกับ นันทกาน วรินิน (2557) ได้ทำการวิจัยรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูสำหรับโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 พบร่วมรูปแบบที่สร้างขึ้นสามารถพัฒนากระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และหลังการทดลองใช้รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ ครูมีสมรรถนะการจัดการเรียนรู้สูงขึ้น ด้านผลลัพธ์ 1) ผู้บริหารสถานศึกษา และครูมีความพึงพอใจต่อรูปแบบพัฒนาครูในการจัดการเรียนรู้เพื่อการอ่านออกเขียนได้ของนักเรียนโรงเรียนประถมศึกษาโดยใช้แนวคิดชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพอยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน 2) นักเรียนมีความสามารถในการอ่านออกเขียนได้ ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 70 ทุกคน ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะว่า การจัดการเรียนรู้ของครูโดยใช้แนวคิดชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพช่วยให้นักเรียนได้ลงมือปฏิบัติจริง ทำให้นักเรียนมีพัฒนาการด้านการอ่านออกเขียนได้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ Nadine Bryce (2011) ได้ศึกษาสิ่งที่กระตุ้นการอ่านหนังสือวิทยาศาสตร์ในระดับชั้นประถมศึกษาในประเทศไทยพบว่า การจัดการเรียนรู้นั้นต้องมายึดหนังสือเรียนในการจัดการเรียนการสอนเพียงอย่างเดียว ควรมีการสอนให้นักเรียนมีประสบการณ์จริงได้ฝึกปฏิบัติจริงและค่อยสังเกตว่าสิ่งใดเป็นสิ่งที่นักเรียนให้ความสนใจในบทเรียนนั้น ๆ และสนับสนุนความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนการจัดการเรียนรู้โดยใช้แนวคิดชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนมีพัฒนาการทางการเรียนรู้ขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับปองทิพย์ เทพารีย์ (2557) ได้ทำการวิจัยการพัฒนารูปแบบชุมชนทางการเรียนรู้เชิงวิชาชีพสำหรับครูประถมศึกษา พบร่วม ครูประถมศึกษามีการพัฒนาวิชาชีพอย่างต่อเนื่องและทักษะการเรียนรู้ของผู้เรียนเพิ่มสูงขึ้น สอดคล้องกับ Elmore (2002); Lewis และ Andrews (2004) ที่กล่าวว่า การจัดการเรียนรู้ในรูปแบบชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ จะช่วยให้การสอนของครูในชั้นเรียนมีประสิทธิภาพและนักเรียนประสบความสำเร็จในการเรียน นำไปสู่การเปลี่ยนแปลงเชิงคุณภาพทั้งด้านวิชาชีพของครูและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน และสอดคล้องกับสำนักงานส่งเสริมสังคมแห่งการเรียนรู้และคุณภาพเยาวชน (2557) ที่พบร่วมชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพสามารถแก้ไขปัญหาการอ่านไม่ออกและเขียนไม่ได้ของนักเรียนขึ้นประถมศึกษาได้

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ (2548). การประเมินการอ่าน คิดวิเคราะห์และเขียน. กรุงเทพมหานคร: องค์กรรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย พุทธศักราช 2551. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- กองผล เคลื่อบพนิชกุล. (2542). การใช้ภาษาไทย. กรุงเทพมหานคร: โอดีเยนส์โทร.
- จันทรานี สงวนนาม. (2545). ทฤษฎีและแนวปฏิบัติในการบริหารสถานศึกษา. กรุงเทพมหานคร: ศรีอ่อนนต์ การพิมพ์.
- ดิเรก พรสีมา. (2554). แนวทางการพัฒนาวิชาชีพคร. ม.ป.ท.: ม.ป.พ.
- ทิศนา แ xenmn. (2557). ปลุกโลกการสอนให้มีวิชิตสู่ห้องเรียนสู่ควรรษใหม่. กรุงเทพมหานคร: สมมติรพริ้นติ้งแอนด์พับลิสชิ่ง.
- ทิศนา แ xenmn. (2545). การคิดและการสอนเพื่อพัฒนาระบบงานการคิด. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2541). การพัฒนาการสอน. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร: ชมรมเด็ก.
- ประไไฟ ฉลาดคิด (2548). หลักการสอน. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา.
- ประเสริฐ ผลิตผลการพิมพ์ (2554). โครงการสร้างชุมชนการเรียนรู้ครูเพื่อคิชย์เพื่อปฏิรูปการศึกษา. ม.ป.ท.: ม.ป.พ.
- ปริยาพร วงศ์อนุตรโรจน์. (2543). การบริหารงานวิชาการ. กรุงเทพมหานคร: ศูนย์สื่อสารมวลกรุงเทพมหานคร.
- ปริยาพร วงศ์อนุตรโรจน์. (2542). การบริหารงานด้านวิชาการ. กรุงเทพมหานคร: พิมพ์ดี.
- พศิน แต่งจง. (2556). แนวคิด ทฤษฎีการพัฒนาบุคลากรทางการศึกษา. 2556. <<http://phasina1.blogspot.com/2013/12/blog-post.html>> มิถุนายน 2558.
- ฟ้าภูนา วงศ์เลขา. (2558). “สพฐ. พลิกโฉมโรงเรียนมุ่งเป้า ป.1 อ่านเขียนได้,” เดลินิวส์. 16 มิถุนายน.
- มยุรฉัตร ธรรมวิเศษ. (2554). รูปแบบปฏิบัติการพัฒนาครุตัวนักการสอนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน. วิทยานิพนธ์ กศ.ด. อุบลราชธานี: มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.
- มหาวิทยาลัยราชภัฏໄลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์. (2553). คู่มือการจัดระบบการเรียนการสอนที่ยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลางการเรียนรู้. ม.ป.ท.: เพียงวัฒนา พริ้นท์ติ้ง.
- มูลนิธิสถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย. (2556). การจัดทำยุทธศาสตร์การปฏิรูปการศึกษาขั้นพื้นฐานให้เกิดความรับผิดชอบ. กรุงเทพมหานคร: ม.ป.พ.
- โรงเรียนเทศบาลอินทปัญญา วัดใหญ่อินทาราม. (2561). รายงานประเมินตนเองปีการศึกษา 2561.
- ชลบุรี: ฝ่ายวิชาการโรงเรียนเทศบาลอินทปัญญา วัดใหญ่อินทาราม, เทศบาลเมืองชลบุรี.
- วรรณี โสมประยูร. (2544). การสอนภาษาไทยระดับประถมศึกษา. กรุงเทพมหานคร:

- วรลักษณ์ ชูกำเนิด และเอกринทร์ สังข์ทอง. (2557). องค์ประกอบด้านพื้นที่การเรียนรู้ของชุมชน การเรียนรู้ทางวิชาชีพครู บริบทโรงเรียนในประเทศไทยมีแนวทางการจัดการเรียนรู้ สอดคล้อง กับการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21. *วิทยานิพนธ์ ศศ.ด. สงขลา: มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.*
- รากรณ์ สามโภเศษ และคณะ. (2553). ข้อเสนอระบบการศึกษาทางเลือกที่เหมาะสมกับสุขภาวะคนไทย. กรุงเทพมหานคร: ภาพพิมพ์.
- วัฒนະ บุญจัน. (2541). ศาสตร์แห่งการใช้ภาษา. กรุงเทพมหานคร: มิตรสยาม.
- วิมลศรี ศุภิลวรรณ. (2555). การเรียนรู้แห่งศตวรรษที่ 21 เพลินพัฒนาโนเมเดล: ทั้งนักเรียนและครู พัฒนา ทักษะการเรียนรู้ด้วยตนเอง. กรุงเทพมหานคร: กรีน พรินท์.
- สถาบันพัฒนาครู คณะกรรมการฯและบุคลากรทางการศึกษา. (2548). รายงานประจำปี 2548. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา.
- สนิท ฉิมเล็ก. (2540). พฤติกรรมการสอนภาษาไทยระดับประถมศึกษา. พิษณุโลก: คณะกรรมการฯ สถาบันราชภัฏพิบูลสงคราม.
- สมคิด สร้อยน้ำ. (2542). หลักการสอน. อุดรธานี: สถาบันราชภัฏอุดรธานี.
- สมบัติ นพรัก และคณะ. (2557). รูปแบบการพัฒนาครูและผู้บริหารสถานศึกษาแบบใช้โรงเรียนเป็นฐาน ในโรงเรียนขนาดเล็ก: กรณีศึกษาของจังหวัดพิษณุโลก. พิษณุโลก: มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2553). คู่มือการประเมินสมรรถนะครู สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2553. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ครุสภากาดพร้าว.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2553). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และ ที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553. กรุงเทพมหานคร: สำนักนายกรัฐมนตรี.
- สำนักงานเลขานุการสภาพการศึกษา. (2557). การจัดการศึกษาเพื่อยกระดับคุณภาพการเรียนรู้ในพื้นที่ ด้วยพลังเครือข่าย, วารสารการศึกษาไทย. 11(116), 12-18.
- สำนักงานเลขานุการสภาพการศึกษา. (2558). รายงานผลการศึกษาสถานภาพการผลิตและพัฒนาครู ในประเทศไทย. กรุงเทพมหานคร: บริษัทวนกราฟฟิค.
- สำนักงานส่งเสริมสังคมแห่งการเรียนรู้และคุณภาพเยาวชน. (2557). เปิด 6 อุปสรรคในการทำงานของ ครูไทย. ม.ป.ท.: ม.ป.พ.
- สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. (2559). คู่มือ เครื่องมือวัดและประเมินผลความสามารถ และ ทักษะการอ่านและการเขียน สำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ครุสภากาดพร้าว.
- สิริรี พิศุทธิ์สินธพ. (2557). รูปแบบการพัฒนาชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพในสถาบันอุดมศึกษาภาคอุตสาหกรรม. วิทยานิพนธ์ ปร.ด. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยวงศ์ชวลิตกุล.
- สุกัญญา ใจวิไลกุล. (2547). การวิเคราะห์ระบบเพื่อการบริหารสถาบันอุดมศึกษา. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุนันทา มั่นเศรษฐีวิทย์. (2540). การเขียนเพื่อการสื่อสาร. กรุงเทพมหานคร: พัฒนาการศึกษา.

- สุรพล ธรรมรัมดี. (2553). อาคารศิลป์วิจัย: การวิจัยและพัฒนาชุมชนแห่งการเรียนรู้ แนววิจิตปัญญา.
โครงการเอกสารวิชาการการเรียนรู้สู่การเปลี่ยนแปลง ลำดับที่ 8. นครปฐม: เอ็ม เอ็นเตอร์ไพรส์.
- หฤทัย อนุสรณ์ราษฎร์ และคณะ. (2557). กระบวนการพัฒนาครุตัวยระบบหนุนнат่อเนื่องเพื่อพัฒนา
ทักษะแห่งคติวาระที่ 21 ของนักเรียน ในจังหวัดจันทบุรี. กรุงเทพมหานคร: ภาควิชาการศึกษา
ปฐมวัย คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
- อรทัย วิมลโนน และคณะ. (2540). ภาษาไทย 2 พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- Banghart, Frank W. (1969). *Educational Systems Analysis*. New York: Collier McMillan.
- Biggs, C. L., Birks, E. G., & Atkins, W. (1980). *Managing the systems Development process*.
Engle Wood Cliffs, NJ: Prentice Hall.
- Bittel, L. R. (1978). *Encyclopedia of Profession Management*. New York: McGraw-Hill.
- Bloom, B. S. (1982). *Human Characteristics and School Learning*. New York: McGraw-Hill.
- Carroll, John B. (1971). *The Carroll Model: A 25-Year Retrospective and Prospective View*.
USA.: Educational Researcher.
- Darling-Hammond, L. (1998). *Teachers and Teaching: Testing Policy Hypotheses from
a National Commission Report*. USA.: Educational Researcher.
- Darling-Hammond, L. & Rothman, R. (2011). *Teacher and Leader Effectiveness in High
Performing Education Systems*. Washington, DC: Alliance for Excellent Education
and Stanford, CA: Stanford Center for Opportunity Policy in Education,
- DuFour, R. & Mattos, M. (2013). *How do Principals Really Improve Schools?* USA: The
Principalship.
- Edwards, P. (1985). *Systems Analysis, Design and Development: With Structured Concepts*.
New York: Holt, Rinehart and Winston.
- Elmore, R. F. (2002). *Bridging the Gap Between Standards and Achievement: The
Imperative for Professional Development in Education*. Washington, DC: Albert
Shanker Institute.
- Fred R. David. (2010). *Creating a Professional Learning Community*. National Forum of
USA : Sam Houston State University.
- Hord, S. M. (1997). *Theories of Learning 4th ed.* New Jersey: Prentice-Hall.
- Huffman, J., & Hipp, K. (2003). *The Role of Shared Values and Visions in Creating
Professional Learning Communities*. USA.: National Association of Secondary
School Principals.

- Lewis, M. & Andrews, D. (2004). *Building Sustainable Futures: Emerging Understandings of the Significant Contribution of the Professional Learning Community*. USA.: Improving Schools.
- McKinsey. (2007). *McKinsey Report on Education*. <<http://www.mckinsey.com>>June.
- Smith, A. S. (1978). *System Concept, Total Encyclopedia of Professional Management*. s.l.: s.n.
- Stoll, L., Bolam, R., McMahon, A., Wallance, M. & Thomas, S. (2006). *Professional Learning Community: An Overview of the Literature*. 2006. <<http://www.sagepub.com>> June 2016.
- Von-Bertalanffy, Ludwig. (1968). *General System Theory*. New York: George Braziller.